

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci **starostlivosti o maloleté dieťa M. K.**, nar. X., bývajúceho u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi, dieťa rodičov J. K., bývajúcej v K., a E. K., bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. P. M., advokátom v P., **o zvýšenie výživného**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 15 P 354/2008, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. októbra 2009 sp. zn. 8 CoP 214/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a** .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom z 12. mája 2009, č.k. 15 P 354/2008-26 zvýšil výživné otca na maloletého M. zo sumy 2 000,-- Sk na sumu 86,38 Eur mesačne od 1. novembra 2008, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves z 3. mája 2006 č.k. 9 P 318/2005-47 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 12. októbra 2007 č.k. 7 CoP 275/2006-104 v časti týkajúcej sa výživného na maloletého M.. Dlhé výživné za obdobie od 1. novembra 2008 do 30. apríla 2009 vo výške 120,-- Eur otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach po 10,-- Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich, vo zvyšku návrh zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil zvýšenými potrebami maloletého M., ktorý v súčasnej dobe navštevuje gymnázium, s čím sa zvýšili výdavky v súvislosti so zakupovaním školských pomôcok a potrieb, stravou a ostatnými nevyhnutnými potrebami vzhľadom na jeho prirodzený rast a vývoj. Matka je nezamestnaná a u otca nastala zmena pomerov, keď jeho základný príjem predstavuje

330,-- Eur mesačne a poberá diéty, ktoré zlepšujú jeho celkovú finančnú situáciu. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Na odvolanie otca Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 28. októbra 2009, sp. zn. 8 CoP 214/2009 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, keď dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a na jeho základe rozhodol zákonne. Rovnako ako súd prvého stupňa posúdil pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s pomermi existujúcimi v čase terajšieho rozhodnutia a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že u maloletého M. došlo k podstatným a trvalým zmenám pomerov odôvodňujúcim zmenu doterajšieho rozhodnutia o výživnom v dôsledku zvýšenia jeho odôvodnených potrieb v súvislosti s nástupom na štúdium na strednej škole. Pokiaľ išlo o námietku otca, že u neho nedošlo k podstatnej zmene pomerov uviedol, že zvýšenie jeho zárobku zo sumy 6 463,-- Sk mesačne (214,53 Eur) v čase predchádzajúcej úpravy na sumu 331,-- Eur mesačne v čase terajšej úpravy výživného dovoľuje záver, že u otca došlo k podstatnému zvýšeniu jeho príjmu. Cestovné náhrady vyplácané zamestnancovi síce nie sú súčasťou mzdy, avšak výrazným spôsobom zlepšujú majetkové pomery povinného otca a sú hlavným stimulom pre vykonávanie práce vodiča diaľkovej kamiónovej dopravy.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal otec dovolanie, navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho súdu i súdu prvého stupňa a vec vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu, že súdy nezistili riadne majetkové pomery oboch rodičov a výživné pre maloletého M. stanovili vo výške prevyšujúcej životné minimum. Namietal, že súd v rozpore so zákonom prihliadal na jeho príjmy, ktoré mu vzniknú podľa zákona o cestovných náhradách, pričom výživné by sa malo platiť len zo skutočného príjmu, ktorý je preukázateľný. Súd neprihliadol na majetkové pomery matky a to na jej vlastníctvo rodinného domu a príjmy z pracovného pomeru. Nesprávnym postupom súdov došlo v konaní k takej vade, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Matka navrhla rozsudok odvolacieho súdu ako vecne správny potvrdiť.

Kolízny opatrovník sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241

ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Osobitne však treba zdôrazniť, že v zmysle § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva, alebo o osvojení.

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku vydanému vo veci výživného pre maloleté dieťa, teda vo veci upravenej Zákonom o rodine (pričom nejde o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva, alebo o osvojení). Napadnutý rozsudok teda nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné, ale znaky rozsudku, v prípade ktorého je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená (por. § 238 ods. 4 O.s.p.).

Vzhľadom k zákonnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal odvolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne

zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania; ak v konaní došlo k procesnej vade vymenovanej v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie, proti ktorému inak dovolanie nie je prípustné. Dovolací súd však nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúcej z tohto zákonného ustanovenia.

Dovolateľ dovolanie odôvodnil odkazom na ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (t.j., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci).

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnúť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. Keďže dovolanie otca nie je procesne prípustné, nemohol sa dovolací súd zaoberať dovolateľom namietanou inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že dovolanie otca smerovalo proti takému rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému prípustné nie je (§ 238 ods. 3 a 4 O.s.p.) a keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd

Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 224 ods. 1 a § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p., lebo ide o konanie o výživnom pre maloleté deti, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. marca 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová